

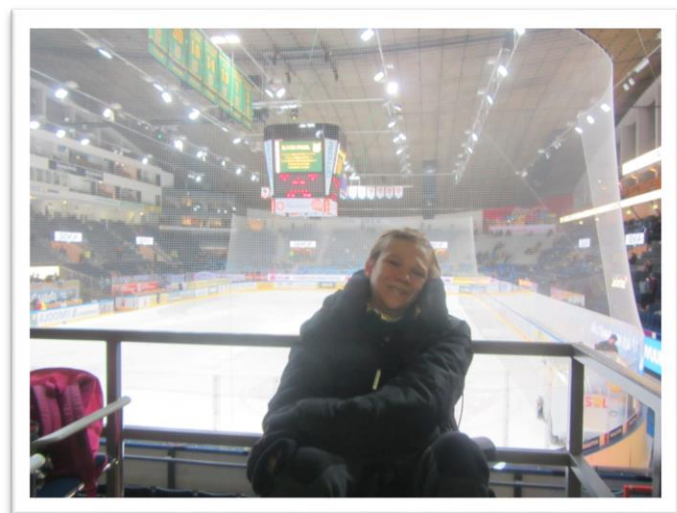

EU:n Vammaiskortti

Euroopassa on noin 80 miljoonaa ihmistä, jotka kohtaavat arjessaan haasteita osallistumisessa ja liikkumisessa vammaisuuden vuoksi.

Vammaiset ihmiset voisivat osallistua yhteiskunnan toimintaan laajemmin, jos osallistumisen esteitä poistettaisiin ja osallistumista tuettaisiin entistä paremmin.

EU:n Vammaiskortti

- Tarve ja idea kortille vammaisilta ihmisiltä
- Erilaisia kortteja on jo olemassa
 - alueellisia, järjestöjen kortteja, eri maiden kortteja
- Tarve yhtenäiselle eurooppalaiselle kortille, joka tukee vammaisten ihmisten yhdenvertaisuutta, osallisuutta ja liikkuvuutta

Miksi Vammaiskorttia tarvitaan?

”Tällä hetkellä ehkä tärkein, kun olen ulkomailla [...], minulla ei ole mitään keinoa osoittaa, että olen vammainen henkilö, joka on oikeutettu avustajan käyttöön tai esimerkiksi inva-wc:n avaimen saantiin retkeilyalueilla.

Suomessa tämän hetkinen järjestelmä, jossa esimerkiksi oikeus avustajan käyttöön on pahimmillaan kiinni yksittäisen yleisön palvelijan määrittelystä/tietämyksestä/tietämättömyydestä ei ole yhdenvertainen asiakkaita kohtaan.”

VAPAAEHTOISUUS

YHDENVERTAISUUDEN,
OSALLISUUDEN JA LIIKKUVUUDEN
TUEKSI

KOMMUNIKOINNIN
APUVÄLINE

EUROOPPALAINEN

KOKEILEMALLA KEHITTYVÄ

YHTEISTYÖSSÄ KEHITETTY

TARVELÄHTÖINEN

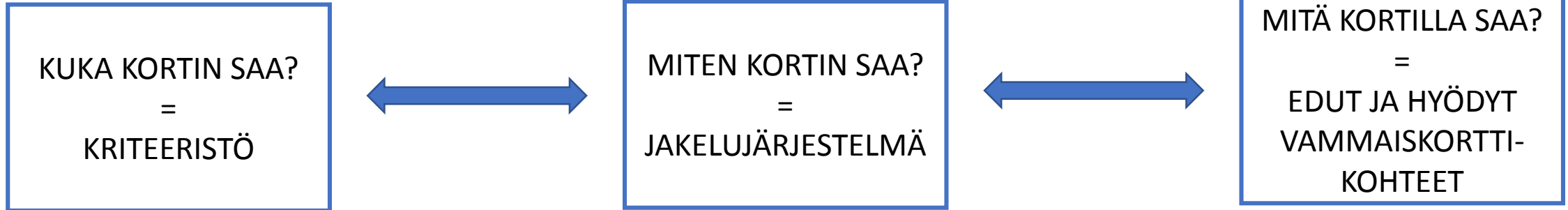
KORTILLA EI SAA KAIKILTA PALVELUNTARJOAJILTA TAI KAIKISTA MAISTA SAMOJA ETUJA TAI HYÖTYJÄ
KORTILLA EI SAA SOSIAALIETUUKSIA
KORTTIIN EI LIITY TARVEHARKINTAA TAI TOIMINTAKYVYN ARVIOINTIA
OIKEUS PALVELUIHIN, SAAVUTETTAVUTEEN JA ESTEETTÖMYYTEEN ON MÄÄRITELTY LAINSÄÄDÄNNÖSSÄ

Vammaiskortti-hanke toteutetaan Euroopan unionin
Perusoikeus-, tasa-arvo- ja kansalaisuusohjelman tuella.

Vammaiskortti-hanke 2016-2017

TYÖRYHMÄ

Jaatinen ry

Aivoliitto

Kuurojen Liitto

Kuuloliitto

Invalidiliitto

Kehitysvammaisten

Uudenmaan Tukipiiri

ERI ALOJEN PALVELUN-TARJOAJAT

- Liikenne/liikkuminen
- Kulttuuri
- Urheilu
- Vapaa-aika

MUUT VAMMAISKORTTIA
TOIMEENPANEVAT MAAT

VAMMAISJÄRJESTÖT
EUROPEAN DISABILITY FORUM
VAMMAISFOORUMI
VANE

Yleistä tietoa Vammaiskortista

”Kun koitan selvittää jotain asiaa ja se on vaikeaa saada järkeväksi lauseeksi... aivovammani vuoksi.”

- Toimeenpano alkoi eri maissa vuonna 2016
- 1. vaiheessa mukana Suomi, Belgia, Italia, Kypros, Malta, Viro, Romania ja Slovenia.
- Suomessa Vammaiskortti-hanke vuosina 2016-2017
- Kortti käytössä vuonna 2018
- Hankkeen jälkeen 3 vuoden kokeilujakso, jonka jälkeen pysyvä malli
- Hankkeen jälkeen Vammaiskortin kehittämistyötä jatkaa Vammaiskorttitoimisto
- Kortin jakelee Kela

EU:n Vammaiskortti

”Vammaisuuteni ei välttämättä näy ulospäin enkä haluaisi huudella siitä kovaan ääneen ihmisjoukossa.”

- Osallisuuden, hyvien asiakaskokemuksien ja kommunikoinnin apuväline
 - Yhdenmukaisella, virallisella Vammaiskortilla vammainen henkilö voi todistaa avun tarpeensa esimerkiksi lippuluukulla tai julkisissa liikennevälineissä, jolloin hyvän ja sujuvan asiakaspalvelun toteutuminen on helpompaa sekä asiakkaan että palveluntarjoajan näkökulmasta.
- Jaamme vammaisjärjestöille ja vammaisille ihmisille tietoa niistä palveluista ja palveluntarjoajista, jotka ovat sitoutuneet Vammaiskorttiin
 - Ne palveluntarjoajat, jotka sitoutuvat Vammaiskortin toimeenpanoon Suomessa, tunnetaan hyvinä **Vammaiskorttikohteina**. Näihin kohteisiin kannattaa lähteä silloinkin, kun osallistuminen tapahtumiin tai palveluihin on vamman vuoksi keskimääräistä vaikeampaa. Vammaiskortti on mahdollisuus laajentaa asiakaskuntaa ja kehittää palveluista saavutettavampia huomioimalla vammaiset ihmiset yhtenä tärkeänä asiakasryhmänä.
- Vammaiskortin avulla tuemme palveluntarjoajia tekemään palveluistaan saavutettavampia ja esteettömämpiä
- Yhtenäistää monia eri korttikäytäntöjä

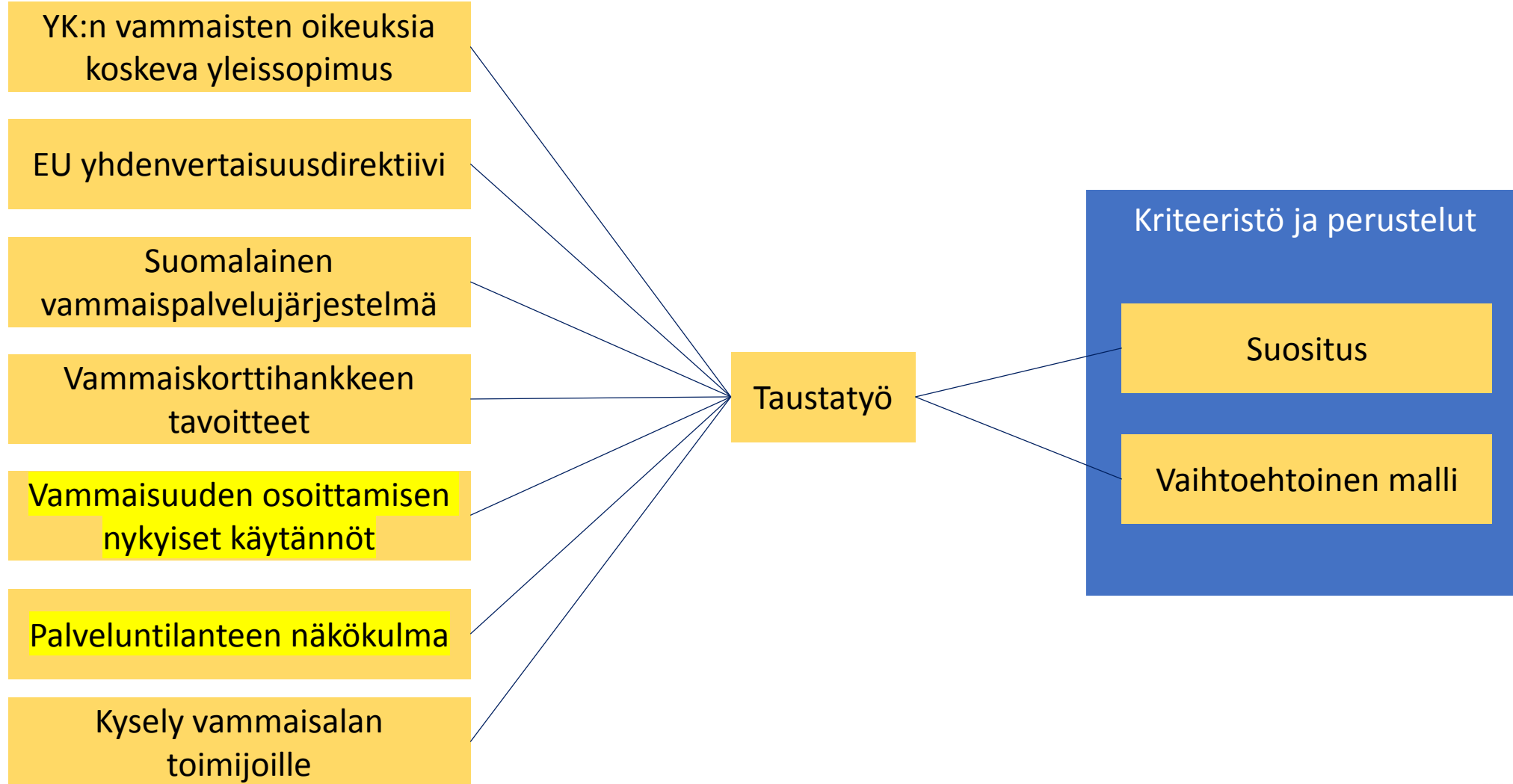
Kuka Vammaiskortin saa = kriteeristö

Oma sairauteni on "näkymätön", ja kyseenalaistetaan usein. Vammaiskortti voisi auttaa näissä tilanteissa."

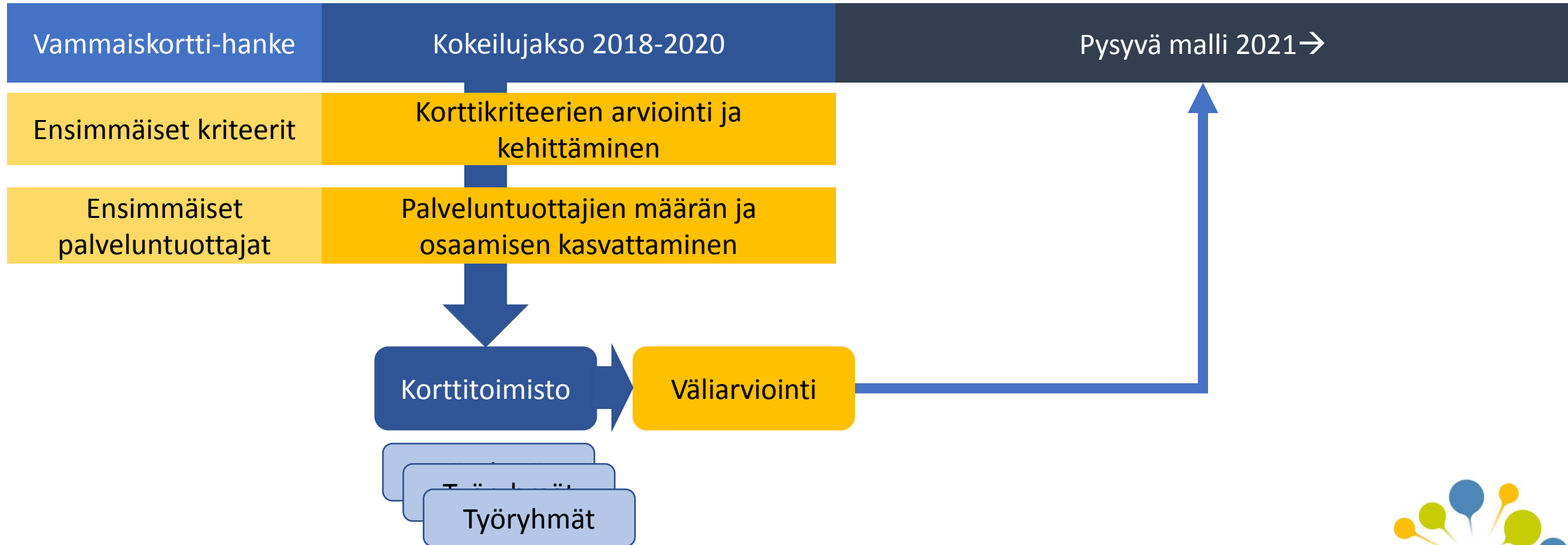
- Kriteeristö perustuu laajalle kyselylle, joka tehtiin vammaisjärjestöille loppuvuodesta 2016
 - Kortin saa vammaisen henkilö joka täyttää yhdessä järjestöjen, THL:n ja STM:n kanssa määritellyt kortin saamisen edellytykset
- Hyödynnetään olemassa olevia päätöksiä tai lausuntoja
 - Ei tarvita erillistä tarveharkintaa
- Yhteensä n. 300 000 henkilöä
 - Joista osalla A for assistant –merkintä
- Kriteeristö tehdään kaikissa maissa
 - Kortin saamisen edellytykset kuitenkin vaihtelevat maittain
 - Yhteinen eurooppalainen kriteeristö ei ole mahdollinen, koska myös lainsäädäntö vaihtelee maittain
- Suomen kriteeristö valmis keväällä 2017

THL:n tuki hankkeelle

Kokeilemalla kehittyvä kortti

EU:n Vammaiskortti

Vapaaehtoinen

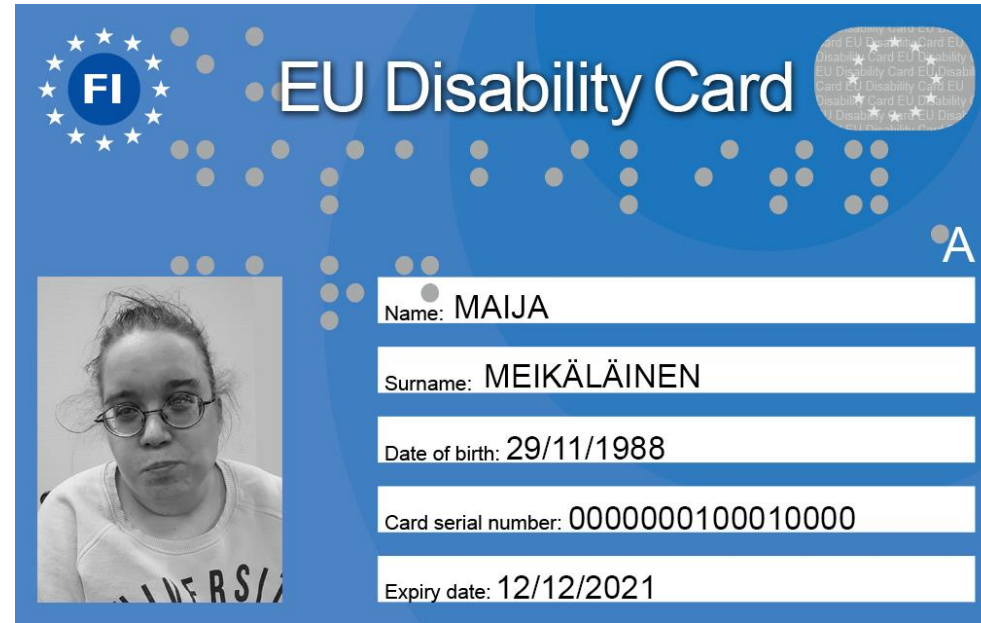
Etuosa kaikissa maissa
samanlainen

Muovinen,
luottokortin kokoinen

Sähköinen kortti ei ole
mahdollinen.

Ei liitettävissä
Kela-korttiin.

Vammaiskortin
myöntämisen yhteydessä
peritään nimellinen
maksu.

Valokuva
Hologrammi
Pistekirjoitus

A for Assistant/ Avustaja
merkintä osaan korteista

Takaosa kansallinen:
Tietoa Vammaiskortista
Symboleja / kuvia kommunikaation tueksi
Mahdollisesti QR-koodi

Voimassaoloaika
Ei vielä päätetty, 5-10 vuotta

Miten Vammaiskortin saa = jakelujärjestelmä

- Korttijärjestelmää ylläpitää Vammaiskorttitoimisto
- Kortin haku Kelan kautta
- Kehittämistyö vielä kesken. Lisätietoa keväällä/syksyllä 2017

Vammaiskorttitoimisto
Jatkuva kehittäminen
Yhteydet kortin käyttäjiin,
vammaisjärjestöihin, palveluntarjoajiin
ja muihin yhteistyökumppaneihin.

Vammaisen henkilö haluaa
/ tarvitsee kortin

Omaa kriteeristön
mukaisen päätöksen

Otaa yhteyttä Kelaan

Kela tarkastaa kriteeristön
mukaisen päätöksen tms.

Kortti käytössä

Vammaiskortti-kohteet
nähtävissä
www.vammaiskortti.fi

”Minua luullaan päihtyneeksi neurologisen sairauteni vuoksi tai jos minun muuten pitää todistaa vammaisuuteni.”

Mitä Vammaiskortilla saa?

- Vammaiskortilla vammaisen henkilö voi
 - todistaa halutessaan vammaisuutensa tai avun tarpeensa esimerkiksi lippuluukulla tai julkisissa liikennevälineissä
 - hyvän ja sujuvan asiakaspalvelun toteutuminen on helpompaa sekä asiakkaan että palveluntarjoajan näkökulmasta.
- Pitäisikö kortilla saada alennuksia niin kuin monessa muussa maassa?
 - päätavoitteena ei ole alennuksien vaan hyvien asiakaskokemusten saaminen ja osallisuuden vahvistaminen.
- Monet vammaiset henkilöt ovat toivoneet, että A-merkinnän omaavat saisivat maksutta avustajan tapahtumiin / liikennevälineisiin mukaan.
- Kortilla saatavat hyödyt/edut/palvelut vaihtelevat maittain

Myös ristiriitaisia näkemyksiä / odotuksia

VAMMAISKORTILLE ON OLEMASSA TARVE – SE EDISTÄÄ OIKEUKSIEN TOTEUTUMISTA JA LISÄÄ OSALLISUUTTA

VAMMAISKORTTIA EI TARVITA – SE ON LEIMAAVA EIKÄ SILLÄ EDISTETÄ VAMMAISTEN IHMISTEN OIKEUKSIA TAI OSALLISUUTTA

KRITEERISTÖÄ EI TARVITA – KORTIN PITÄISI VOIDA SAADA KUKA TAHANSA, JOKA KOKEE ITSENSÄ VAMMAISEKSI

KRITEERISTÖ TARVITAAN – KORTTI EI OLE KAIKKIEN KORTTI

KORTILLA PITÄISI SAADA ALENNUKSIA – ALENNUKSET LISÄISIVÄT OSALTAAN OSALLISUDEN MAHDOLLISUUKSIA

KORTILLA EI PIDÄ SAADA ALENNUKSIA – VAMMAISUUS EI OLE PERUSTE ALENNUKSILLE

KORTILLA PITÄÄ SAADA VAATIA LAINMUKAISIA OIKEUKSIA JA PALVELUITA

KORTTI ON YHTEISTYÖN JA KOMMUNIKONNIN VÄLINE – OIKEUDET MÄÄRITELLÄÄN LAINSÄÄDÄNNÖSSÄ

KELAN PITÄISI OLLA VALTAKUNNALLISENA JA VIRALISENA TAHONA KORTIN JAKELIJA

VAMMAISKORTTI VOITAIISIIN JAELLA JÄRJESTÖJEN KAUTTA JÄRJESTÖJEN JÄSENILLE

Mitä hankkeen jälkeen – 2018 ->

”Esim. jonotustilanteet ovat kuormittavia ja kun vamma ei näy päällepäin, kortti voisi olla hyödyksi.”

- Kokeilujakso 2018-2020
- Vammaiskortti-toimisto jatkaa työtä
 - Päävastuu kehittämisestä ja viestinnästä.
 - Järjestön ylläpitämä. Ylläpitää www.vammaiskortti.fi nettisivustoa.
 - Yhteys palveluntarjoajiin. Ylläpitää kortilla saatavia etuja ja hankkii uusia.
 - Ylläpitää yhteyttä STM:ön, Kelaan, komissioon ja muihin maihin
- Mahdollisesti komission toimesta 2. vaihe – uusia maita mukaan.
- Vammaiskortti on käytössä

OLLAAN YHTEYKSISSÄ!

Petra Tiihonen
projektipäällikkö

Katri Malte-Colliard
viestinnän suunnittelija

vammaiskortti@kvps.fi

www.vammaiskortti.fi

Facebook, Twitter, Instagram

#vammaiskortti

